

Ett enda bröd
– en enda mänsklighet

Församlingsinstruktion 2021–2025

Förord

Svenska kyrkan Malmö är vi tillsammans. En mångfald av medlemmar, förtroendevalda, ideella och anställda medarbetare. Församlingsinstruktionen är tänkt att vara både ett stöd och en inspiration och visa färdriktningen i vår gemensamma uppgift att vara kyrka i Malmö. Min förhoppning är den hjälper oss att prioritera, att se möjligheter och att vila i att vi är många som bär.

Församlingsinstruktionen är ett grundläggande dokument som berättar vad Svenska kyrkan Malmö är och vad pastoratet vill arbeta med de närmaste fyra åren. Den har tagits fram av kyrkorådet och kyrkoherden i nära samråd med stiftskansliet, och utfärdades av domkapitlet i Lunds stift 10 november 2021. Församlingsinstruktionen kopplar alltså samman Malmö pastorat med Lunds stift, och genom biskopen vidare till kyrkan i hela världen. Malmö pastorat är alltid del av en helhet som är större än vi själva.

Församlingsinstruktionen tar avstamp i en omvärldsbeskrivning och visar på möjligheter och utmaningar kring den plats där kyrkan verkar. Vidare beskrivs visionen och uppdraget, och hur församlingens grundläggande uppgift gudstjänst, undervisning, diakoni och mission övergripande tolkas i pastoratet. En avgörande del i instruktionen rör pastoratets prioriteringar framåt.

Vi övar oss ständigt i att se varandra som en enda mänsklighet och att vi alla får del av ett enda bröd.

Välkommen att vara med!

Gunilla Hallonsten, kyrkoherde

Foto: Kristin Lidell /IKON

Foto: Josefin Casteryd /IKON

Vision och uppdrag

Svenska kyrkan Malmös vision är: Ett enda bröd – en enda mänsklighet. Ur denna vision artikuleras följande uppdrag: Svenska kyrkan Malmö verkar för försonad mångfald.

Svenska kyrkan Malmö, som en del av den världsvida kyrkan, vill:

- förmedla Guds nåd i dopets gåva och nattvardens måltid till befrielse och upprättelse.
- arbeta för fred och försoning, respekt och delaktighet.
- vara en tillåtande och kärleksfull gemenskap för alla, utan att göra skillnad på människor.
- leva och verka solidariskt med människor som lever i utsatthet, lyssna på barnen och att alltid ha barnens bästa för ögonen.
- förmedla evangeliet, det glada budskapet, och kallelsen till ett liv i Jesu efterföljd.

KALLELSEN FRÅN DOPET och nattvarden, att gestalta livet som en gåva i världen, är centralt. Kristus ger sig själv som gåva och fyller verkligheten med liv och meningsfullhet. Kristus kallar människor till lärjungaskap och att i försoningens tjänst räcka oss själva till andra. Detta innebär att i varje sammanhang försöka vara till befrielse. Med mod, tillit och glädje utförs uppdraget att räcka brödet vidare. Svenska kyrkan Malmö vill leva i kallelsen att lyssna till rop om befrielse, att räcka bröd och livsmöjligheter vidare, att försöka identi-

fiera nöden och tjäna varandra i Malmö som Guds skapade medskapare. En central aspekt av uppdraget är att leva nära sakramentens hemlighet – att vi alla delar ”ett enda bröd och en enda mänsklighet”.

Svenska kyrkan Malmö är en del av Kristi kyrka i världen – en kyrka som ständigt reformeras. Som en del av Lunds stift bottnar Svenska kyrkan Malmö i nåden och skapar i världen. Ur en mångfald av traditioner är kyrkan en samlade kraft – vänd mot framtiden för att vara ljus och salt i hela staden.

SOM EVANGELISK-LUTHERSK KYRKA, med utgångspunkt från Ordet och nåden, lever kyrkan i kallelsen att våga trotsa rädslor och gå utanför det invanda. Kyrkan vill bära hoppet om att en ny och annorlunda verklighet är möjlig.

Svenska kyrkan Malmö vill vara i ständig dialog med samtiden och med olika aktörer/organisationer i Malmö.

*Gud skapade världen
– en jord och en enda mänsklighet.*

*Gud försonar världen
– i Jesus Kristus, ett enda bröd.*

Omvärldsbeskrivning

Malmö är mångfald. Allt ryms i denna stad. Som en del av öresundsregionen sträcker sig staden utöver sina egna gränser. Med en stor internationell flygplats på andra sidan Öresundsbron och med en av Europas största hamnar i "Copenhagen Malmö Port", ligger Malmö i ett nav som vänder sig mot hela världen.

Malmö har ett växande universitet med ca 25 000 studenter, ett frodigt kulturliv och ett näringsliv som utvecklas. 60 nya huvudkontor har etablerats sedan bron invigdes. Spännande arkitekturlösningar och innovativa boendeformer skapas och nya moderna stadsdelar växer fram.

MALMÖ VÄXER SNABBT.

Staden har idag ca 350 000 invånare, och inom ca 20

år förväntas Malmö vara en halvmiljonstad. Särskilt växande områden är Nyhamnen, Hyllie/Vintrie/Holma, Elinegård/Limhamns sjöstad, Tygelsjö/Bunkeflo, Östervärn, Fosie och Västra Skrävlinge. Staden förtätas snarare än att växa utåt. 75 000 pendlar in till Malmö varje dag och 30 000 pendlar ut. Malmö beskrivs som en av de absolut främsta tillväxtplatserna i norra Europa. Det finns planer på att bygga ut citytunneln

för sammankoppling med Köpenhamns metro.

Öresundsbron, Universitetets mångfaldsinriktning, kulturlivet, arkitekturen, bilfria gågator, kommunikationsutbyggnad, hamn- och strandpromenaderna är bara några exempel av de bilder som beskriver en positiv utveckling och hållbarhets-satsningar som vill ta Malmö in i en ny tid.

I Malmö finns också utanförskap och segregering. Det

”I Malmö finns hela världen närvarande.”

”50% av malmöborna är 35 år eller yngre.”

finns en grövre organiserad brottslighet ooh stor tillgång på illegala vapen. Polis och socialtjänst arbetar mot gängbildningar och skjutningar. Den öppna arbetslösheten är högre än riksgenomsnittet.

MALMÖ ÄR EN STAD fylld av medborgerlig aktivism och engagemang. Staden är stolt och många arbetar för att bryta den mediala bilden av en stad som lamslås av våld, segregering och barnfattigdom.

Enligt Rädda barnen har Malmö högst barnfattigdom i landet, vilket innebär en tredjedel av barnen. Rosengård är det mest utsatta området i landet.

Människor från 180 nationaliteter bor i staden och över 150 olika språk talas. 32 % av befolkningen är födda i ett

annat land (inräknat med barn till invandrade föräldrar = 43 %). Dessutom är Malmö en ung stad. 50% av malmöborna är 35 år eller yngre (21 % är under 18 år).

Många unga lever i högt tempo med höga krav som skapar ångest. Andra brottas med djupgående meningslöshet, vilket också skapar ångest. Den psykiska ohälsan är stor bland Malmös unga.

I MALMÖ FINNS hela världen närvarande, vilket också gör att världens olika konflikter blir påtagliga mellan olika grupper. Det finns strömningar av både islamofobi och antisemitism.

Samtidigt är tro och religiös tillhörighet inte degraderat till ett privat särintresse, utan en angelägenhet som rör de flesta. Makthavare och skolor kan

inte längre blunda för religiöst liv och praktik. Religionens närvaro och mångfald får Malmö att vara en stad bland andra i världen där religiös tillhörighet är självklar och viktig.

Det brukar sägas att den utveckling som förutspås i Sverige visar sig först i Malmö, vilket gäller både innovationer och arbetsmarknad, mångfaldssamhällets utveckling i stort, samt medlemstappet från Svenska kyrkan. 35% av malmöborna (123 000 personer) är idag medlemmar i Svenska kyrkan och siffran antas gå ner till 15-20 % inom en tioårsperiod.

Svenska kyrkan Malmö arbetar ständigt med omvärldsbevakning och uppdaterar beskrivningar och analyser efterhand - både övergripande och lokalt.

KÄLLOR

Befolkningsstatistik, demografisk utveckling samt näringslivsstatistik är hämtad från malmo.se, 2020 samt oresundsinstitutet.org, 2021

Statistik angående universitetet: mau.se, 2021

Rädda barnen: raddabarnen.se, 2020, 2018.

Svenska kyrkans statistik angående medlemsutveckling: VISA, visualiserings och analysverktyg, powerbi.microsoft.com, 2021

Kriminalitet/gängbildning: polisen.se, 2021

Foto: Magnus Aronson/IKON

Foto: Paulina Westerlind

Foto: Fredrik Johansson

Utmaningar och möjligheter

Malmö är en snabbväxande stad på väg mot en halv miljon invånare. Kommunen har goda resultat i mätningar vad gäller global tillgänglighet, hållbarhet, miljö, teknologi, innovation, företagsklimat, ekonomisk styrka, kostnadsläge och infrastruktur. Men mätningarna går i botten när det gäller hälsa, trygghet och säkerhet.

50 % av Malmös befolkning består av barn, ungdom-

mar och unga vuxna. Många unga söker sig till Malmö för utbildning och arbete, vilket bidrar till kreativitet, kulturella uttryck och en hållbarhetssträvan. Samtidigt är utsatt-heten utbredd. Det är både en möjlighet och en utmaning att möta, lotsa och bidra med tolkningsramar i unga människors livsvärldar.

MALMÖ ÄR EN relativt liten stad till ytan för antalet invånare. Allting ligger nära.

Det finns inga förorter. En cykelbana kan vara den smala skiljelinjen mellan hopplöshet och framtidstro. Att bidra till att minska segregation och öka samhörigheten är avgörande. Med flera särskilt utsatta områden är det sociala och diakonala trycket hårt. Barnfattigdom och gängbildning breder ut sig parallellt med generositet, nyfikenhet och kaxig kreativitet.

Det finns djupa behov av andliga och existentiella tolk-

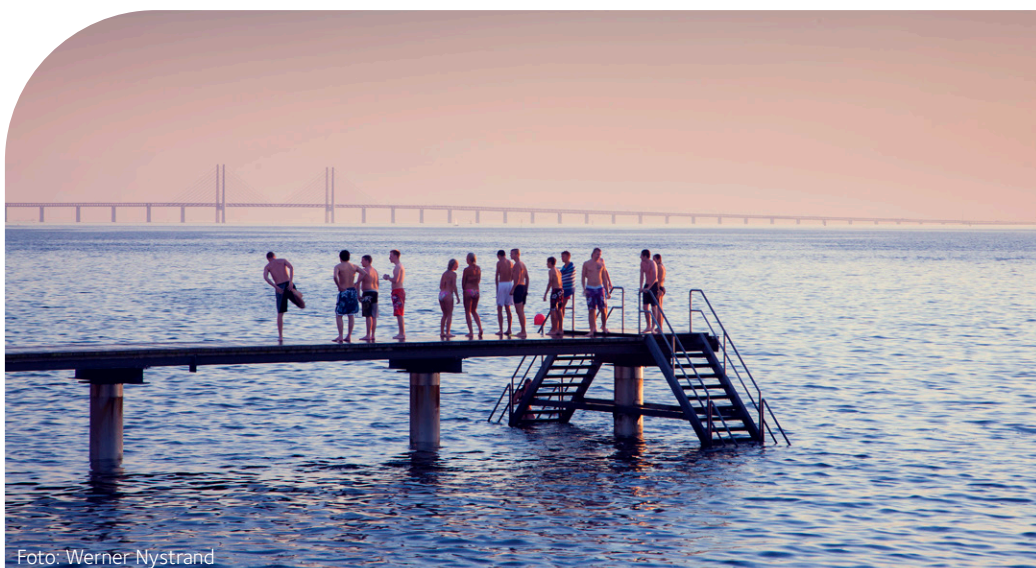

Foto: Werner Nystrand

”Det finns stora möjligheter, men också utmaningar för kyrkan att möta, fördjupa och låta människor växa i sin tro, självförståelse och andlighet.”

ningsramar som är grundläggande för en människas hälsa, trygghet, känsla av säkerhet och att kunna känna och visa tillit. Det finns i detta stora möjligheter, men också utmaningar för kyrkan att möta, fördjupa och låta människor växa i sin tro, självförståelse och andlighet. Traditioner och riter förändras snabbt, det är särskilt tydligt med dop- och begravningssed.

Hela världen finns närvarande i Malmö. Ständig sam-

verkan mellan olika aktörer är nyckeln för att bygga bättre världar och sammanhang för invånarna. Gränsöverskridande möten är en nyckel i integrationsarbetet och generationsöverskridande samlingar i mångfaldens tecken är idag en stor utmaning.

DET KYRKLIGA LIVET kring altarborden är växande samtidigt som tillhöriga i Svenska kyrkan procentmässigt minskar drastiskt. Det är en

utmaning och ett uppdrag att försöka vända trenden med utträden och att för få döps.

Framtidens möjligheter ligger i samverkan. Arbetet och engagemanget från församlingsbor och ideella krafter är avgörande för att möta framtidens ökande behov med mindre ekonomiska resurser. Som minoritetskyrka i en storstad är det viktigt att se sig som en aktör bland många andra.

Prioriterade utvecklingsområden

2022–2025 prioriterar Svenska kyrkan Malmö arbetet med barn och unga, hållbarhet, idealitet och delaktighet, kultur, kyrkliga handlingar, lärande förhållningssätt och samverkan med andra samhällsaktörer och organisationer.

ARBETE MED BARN OCH UNGA

Svenska kyrkan Malmö prioriterar barn och unga som bärare av kyrkans uppdrag. Särskilt fokus läggs på insatser för konfirmander, skolsamverkan från förskola upp till universitet, samt åldersgrupperna 0–5, 6–14, 15–19 samt 20–35 år.

HÅLLBARHET

Andlig, social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet ska genomsyra arbete, tro och liv. Alla strategiska beslut ska föregås av en hållbarhetsanalys.

IDEALITET OCH DELAKTIGHET

Församlingsbor ska i högre grad leda verksamheter. Svenska kyrkan Malmö vill bedriva ett generationsöverskridande arbete där barnen intar en särställning.

KULTUR

Svenska kyrkan Malmö ska vara en gestaltande kyrka, och arbeta för att skapa kultursatsningar för Malmöborna i allmänhet och för barn och unga i synnerhet. Kulturarvet ska värnas vad gäller kyrkomusik, liturgi och konst i hela Malmö, också i särskilt utsatta områden.

KYRKLIGA HANDLINGAR

Kvaliteten och kvantiteten ska öka på de kyrkliga handlingarna dop, konfirmation, vigsel och begravning. Arbetet innebär att utveckla ett gemensamt teologiskt synsätt i kyrkorna i Malmö, öka glädjen och stoltheten hos anställda att genomföra de kyrkliga handlingarna och i större utsträckning inkludera ideella.

LÄRANDE FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Svenska kyrkan Malmö möter människor med ett lärande förhållningssätt, och låter mångfald och öppenhet stå i centrum. Medarbetare uppmuntras att lära sig som en del av uppdraget. Svenska kyrkan Malmö utvecklar sitt undervisande uppdrag.

SAMVERKAN

Svenska kyrkan Malmö arbetar för att utveckla samverkan både internt och externt för att motverka utsatthet. Arbetet präglas av ett rättighetsbaserat förhållningssätt.

Svenska kyrkan Malmö samverkar med civilsamhällets organisationer och det offentliga för att främja integration.

Svenska kyrkan Malmö samverkar med andra kristna kyrkor och med andra religioner för att bidra till fred och social sammanhållning.

Foto: Alex Giacomini /IKON

Svenska kyrkan har enats om att alla församlingars grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Den grundläggande uppgiftens fyra dimensioner måste ständigt hållas samman och stå i relation till varandra.

Den grundläggande uppgiften

MISSION är en grundhållning, förankrad i tron på att Gud är verksam och att varje människa har en mening/uppgift. Kyrkan är en del av Guds sändning till världen. Genom dopet kallar Gud människor att vara lärjungar – att vara aktsamma om skapelsen, miljön och nästan, och att i ord och handling berätta om Jesus Kristus. Kyrkan är världsvid och gränsöverskridande. I mångfaldens Malmö möts människor från hela världen och uppdraget att älska sin nästa, att räcka befrielse i varje möte, är en del av den grundläggande och hållbarhetsfokuserade uppgiften.

Foto: Magnus Aronson / IKON

Foto: Johannes Frandsen / IKON

GUDSTJÄNST är ett centrum i församlingslivet. Den lutherska traditionen betonar Ordets förkunnelse och bruket av sakramenten som särskilda tillfällen då vi kan leva i förvissning/tilliten om Guds närvaro.

Gudstjänsten ger ett särskilt fäste för tron som är oberoende av våra egna prestationer eller känslor, en plats att bottna i och uppfyllas av Guds nåd, mysterium och helighet. Det är ett mänskligt behov att uttrycka tro i handling, bön och lovsång. I växelverkan mellan att ta emot och att ge, växer och fördjupas tron. Gudstjänstformerna behöver ständigt utmanas, särskilt i vår digitala era. I de kyrkliga handlingarna är det särskilt viktigt att liturgi, förkunnelse och musik står i samklang med människors livsvärld så att sammanhangen blir en hjälp till att tolka livet i ljuset av kristen tro.

UNDERVISNINGEN i kyrkan är på ett särskilt sätt knuten till dopet, som en förberedelse eller uppföljning. Genom kyrkans historia har tron förmedlats till nya generationer och på nya platser. Med Bibeln som grund och kyrkans tolkningar som ram, är församlingens uppgift att vägleda, ge språk för och fördjupa den tro som ytterst är en Guds gåva. Kunskap är aldrig något krav för tillhörigheten till Gud, men den kan fördjupa förmågan att se Guds handlande och möjligheter i sitt eget liv, andras och i världen.

Svenska kyrkan Malmö vill vara och verka med ett lärande förhållningssätt.

Foto: Alex & Martin / IKON

Foto: Alex Giacomini / IKON

DIAKONI betyder tjänst, och är hela församlingens uppdrag att i Kristi efterföljd leva i omsorg och kärlek för nästan. Diakoni är först och främst ett uttryck för kyrkans liv, och inte en enskild verksamhet. Diakoni påminner om att kropp och själ hör ihop. Diakoni uttrycks bland annat i kyrkans sociala arbete och innebär utifrån ett rättighetsbaserat förhållningssätt att möta människor lika. Diakoni innefattar att identifiera och agera när människor hamnar i utsatta situationer, och att i det arbetet hjälpa människor att hitta sina egna resurser - för värdighet och upprättelse. Diakoni är hela församlingens förhållningssätt till samhället. Församlingen har ett uppdrag att visa på missförhållanden, vara en profetisk röst och vara delaktig i samhällets utveckling.

Ansvarsfördelning

Svenska kyrkan Malmö är en helhet med många delar, där delarna och helheten finns i en ömsesidig och nära relation till varandra. "Ett enda bröd - en enda mänsklighet" ska genomsyra Svenska kyrkan Malmö.

Genom Kristi löften i Ordet och sakramenten blir kyrkan till. Därför är församlingen, där ordet förkunnas, människor döps och nattvarden firas, också centrum i Svenska kyrkan Malmö.

SVENSKA KYRKAN MALMÖ

har ett kyrkoråd och en ledning som tillser att församlingslivet kan utvecklas och att kyrkan kan vara relevant för Malmöborna. De olika församlingarna ska utifrån sina kontexter, historia, traditioner och förutsättningar vara delar i en rik mångfald som tillsammans inspirerar varandra och utvecklar helheten.

Ansvar för den grundläggande uppgiften åligger varje församling i pastoratet. Där finns uppdraget att tolka, konkretisera och gestalta hela

den grundläggande uppgiften utifrån de lokala förutsättningarna.

Denna pastoratsinstruktion utgör grunden för varje församlings 4-årsplaner. Dessa handlingsplaner ska i sin tur utmytna i årliga verksamhetsplaner där de medel som behövs för verksamheten äskas.

"Själavård i samverkan" innefattar institutionssjälavården (sjukhuskyrka och fängelsekyrka) samt universitetskyrka, sjömanspräst, polispräst och särskilda ungdomsdiakonala satsningar. Dessa samverkansuppdrag är övergripande för hela Malmö och kräver särskilda kompetenser. Med sammanhållning, gemensam fördjupning och arbetsledning kan dessa själavårdsuppdrag förstärkas för framtiden där gemensamma krafter och nätverksbyggande är centralt.

Pastoratet har som helhet ett samordnande ansvar för konfirmandarbetet vad gäller resurs- och lokalfördelning.

Delar och helhet samverkar för att så få hinder för konfirmation ska finnas, samtidigt som riktlinjerna för konfirmandarbetet ska upprätthållas i varje församling.

Svenska kyrkan Malmö utreder strukturerna och resursfördelningen för pastoratets framtida utmaningar. Det innebär att söka större flexibilitet och bredare geografiska arbetsfält för medarbetarna. Medarbetarskapet i Malmö pastorat är minst tredelat - anställda, ideella och förtroendevalda. Resursfördelning generellt ses över samtidigt som en långsiktig lokalförordningsplan tas fram.

PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN

som beskrivs i denna pastoratsinstruktion ska genomföras utifrån helhetstanken, därför kan det se olika ut i de olika delarna av Malmö just för att kunna vara trogen dessa prioriteringar.

Foto: Magnus Aronson /IKON

Sammanfattning av barnkonsekvensanalys

DE TRE BARNPERSPEKTIVEN

Barn är både kyrkans nutid och framtid. Därför behöver frågor, som rör barn, lyftas fram och synliggöras här och nu. FIN tar upp att "barn och unga som bärare av kyrkans uppdrag" är ett prioriterat utvecklingsområde för de närmaste fyra åren. För att denna prioritering ska få önskad verkan bör de tre barnperspektiven beaktas i samtliga frågor och beslut som rör barn.

Barnets perspektiv - barnets tolkning av sitt perspektiv

Barn måste ges möjlighet att göra sin röst hörd. Som en del av arbetet med barnkonsekvensanalys av pastoratets församlingsinstruktion har barn från olika församlingar i pastoratet delat med sig av sina tankar utifrån fyra frågeställningar:

- Vad är viktigt i kyrkan?
- Vad är viktigt för er i träffarna?
- Hur får ni påverka vad som händer?
- Vad kan kyrkan betyda i framtiden?

Frågeställningarna syftar även till att visa på en riktning för arbetet i församlingen.

Barnperspektiv – vuxnas tolkning av barnets bästa

Barnperspektivet representeras av den vuxnes uppfattning av vad som är bäst för barnet. Detta perspektiv präglas av den vuxnes erfarenhet av barn. Men den vuxnes perspektiv kan aldrig ersätta barnets egen röst, barnets perspektiv. För att få information om vad barn tycker är viktigt och meningsfullt behöver vi lyssna på barnet.

Barnrättsperspektivet – perspektiv utifrån barnkonventionen

Den första januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnrättsperspektivet behöver därför beaktas vid varje beslut som direkt eller indirekt rör barn.

ANALYS

Det beskrivs i Kyrkoordningen (KO) att barnet, inom kristen tro, har en särställning och särskilt behöver uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet. Svenska kyrkan Malmö har tagit fram sju utvecklingsområden varav ett är Barn och unga. Utöver detta omnämns barn endast i två av de andra utvecklingsområdena, i Kultur och i Idealitet och delaktighetsarbete. Att Barn och unga är ett eget utvecklingsområde kan ses som en direkt följd av KO:s formulering om barnets särställning samt som ett svar på behovet av att prioritera denna grupp som en del av kyrkans nutid och framtid. Inget av de andra prioriterade områdena riktar sig till en specifik åldersgrupp på samma sätt. Resultatet blir att barn och unga, på ett tydligt sätt, lyfts fram vilket bidrar till att höja statusen på det arbete som riktar sig till barn och unga samt för de medarbetare som arbetar nära denna grupp.

En risk med att skilja ut gruppen Barn och unga i ett eget utvecklingsområde är att det kan uppfattas som att barn och unga inte är inkluderade i övriga utvecklingsområden.

ARBETET FRAMÅT

Svenska kyrkan Malmö behöver fortsätta sitt arbete med att ta fram tydliga verktyg för att göra barnkonsekvensanalyser ute i församlingarna. Utan de rätta verktygen förblir de skrivelser som finns enbart dokument utan praktisk förankring. Arbetet med att öka barns delaktighet inom kyrkans alla områden behöver ständigt följas upp och utvärderas.

Precis som alla döpta är barn och unga bärare av kyrkans uppdrag. Det är hoppfullt att detta så tydligt betonas i pastoratets församlingsinstruktion. Samtal för att följa upp vad detta innebär i praktiken är angeläget i alla pastoratets församlingar.

Foto: Paulina Westerlind

Välkommen till kyrkan!

Kontaktuppgifter, vägbeskrivning
och öppettider hittar du på
svenskakyrkan.se/malmo

